

בְּחַמֶּשׁ, לְהִיּוֹת הַכֹּל יָמִין. מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְדַאי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, שֶׁל סַנְפִירִינוֹן הָיָה, וְשִׁתֵּי אַבְנִים הָיוּ, וְהָאֲבָנִים הָיוּ סְתוּמוֹת. נָשַׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְרוּחַ, וְהִתְפָּשְׁטוּ וְנִחְקְקוּ שְׁנֵי לוּחוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּעֵין סַנְפִירִינוֹן הָיָה, (שְׁהִיָּתָה אֲבָן טוֹבָה) מִשְׁמַע שְׁכַתוּב מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, סַנְפִירִינוֹן זֶה, שֶׁהִיא אֲבָן טוֹבָה וְכַבֵּדָה מִשְׁאֵר הָאֲבָנִים, אֵינָם מַעֲשֵׂה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? אָמַר לוֹ, בְּמָה בְּאֵרְנוּ מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה? הִמָּה דְּוָקָא. אֵלֶּא בֵּא וְרָאָה, כְּתוּב וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים. הִלַּחַת כְּתוּב, וְלֹא כְּתוּב וְהָאֲבָנִים מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַכֹּל אֶחָד הוּא, אֲבָל שְׁנֵי הַלוּחוֹת הִלְלוּ, עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם הָיָה, וְנִתְעַלּוּ מִעֲרֵב שַׁבָּת, וְעָשָׂה אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמַעֲשֵׂיו הָיוּ.

כִּמְהָ הֵם נַעֲשׂוּ? שְׁנֵינוּ, מֵאוֹתוֹ הִטַּל הָעֲלִיּוֹן שְׁשׁוּפַע מִן הָעֵתִיק הַקְּדוֹשׁ. וְכִשְׁשׁוּפַע וְנִמְשָׁף לְשָׂדֶה הַתְּפוּחִים הַקְּדוֹשִׁים, נִטַּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁתֵּי טְפוֹת כְּפוֹר מֵהֶם וְנִגְלְדוּ, וְנַעֲשׂוּ שְׁתֵּי אַבְנִים יְקָרוֹת. נָשַׁב בְּהֵן, וְהִתְפָּשְׁטוּ לְשְׁנֵי לוּחוֹת. זֶהוּ שְׁכַתוּב מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת ל"ב) כְּתוּבִים בְּאֲצַבַּע אֱלֹהִים.

שְׁנֵינוּ, אֲצַבַּע אֱלֹהִים - אוֹתָהּ אֲצַבַּע עוֹלָה לַעֲשֶׂרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲצַבַּע אֱלֹהִים הִיא. וְכֹל אֲצַבַּע וְאֲצַבַּע עוֹלָה לַעֲשֶׂרָה, עַד שֶׁנַּעֲשִׂית יָד שְׁלֵמָה, שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת י"ד) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה.

חֲמֵשׁ פְּלִילָן בְּחַמֶּשׁ, לְמַהְיִי כֹלָא יְמִינָא. מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְדַאי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, שֶׁל סַנְפִירִינוֹן הָוּוּ, (ד"ד פ"ד ע"ב) וְתָרִין אַבְנִין הָוּוּ. וְאֲבָנִין הָוּוּ סְתִימָאן. נָשִׁיב קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְרוּחָא, וְאִתְפָּשְׁטוּ וְאִתְגְּלִיפוּ תָרִין לוּחִין. ר' יְהוּדָה אָמַר, כְּעֵין סַנְפִירִינוֹן הָוּוּ. (דְּהוּהָ אֲבָן טוֹבָה) מִשְׁמַע דְּכַתִּיב מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה.

אָמַר לֵיהּ, אִי הָכִי, סַנְפִירִינוֹן דָּא דְּהוּא אַבְנָא טַבָּא יְקִירָא מִשְׁאֵר אַבְנִין, לָאו עוֹבְדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵינּוּן. אָמַר לֵיהּ, בְּמֵאִי אוּקִימָנָא מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה. הִמָּה דִּיִּיקָא. אֵלֶּא תָא חֲזִי, פְּתִיב וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים. הִלַּחַת כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב וְהָאֲבָנִים מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, כֹּלָא חַד הוּא, אֲבָל אֵלִין תָּרִין לוּחִין עַד לָא אִתְבְּרִי עֲלֵמָא הָוּוּ, וְאִסְתְּלְקוּ מִעֲרֵב שַׁבָּת, וְעַבְד לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעוֹבְדוּי הָוּוּ.

כִּמְהָ אִתְעַבְדוּ. תָּאנָא, מֵהֵוּא טַלָּא עֲלָאָה, דְּנִגִיד מַעֲתִיקָא קְדִישָׁא. וְכַד נִגִיד וְאִתְמַשָּׁף לְחַקֵּל דְּתְפוּחִין קְדִישִׁין, נִטַּל קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא תָרִין כְּפוּרִי מְנִיָּהוּ, וְאִתְגְּלִידוּ, וְאִתְעַבְדוּ תָרִין אַבְנִין יְקִירִין. נָשַׁב בְּהוּ, וְאִתְפָּשְׁטוּ לְתָרִין לוּחִין, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא. כְּמָה דְכַתִּיב, (דְּבָרִים ט) כְּתוּבִים בְּאֲצַבַּע אֱלֹהִים.

תָּאנָא, אֲצַבַּע אֱלֹהִים. הֵהוּא אֲצַבַּע סְלִיק לַעֲשֶׂרָה. כְּמָה דְאִתְמַר, אֲצַבַּע אֱלֹהִים הִיא. וְכֹל אֲצַבַּע וְאֲצַבַּע סְלִיק לַעֲשֶׂרָה, עַד דְאִתְעַבְד יָדָא שְׁלִימָתָא, דְכַתִּיב, (שְׁמוֹת י"ד) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה.